

Årlig plan mot kränkningar och diskriminering Kållekärrs skola 2023-2024

Barn- och utbildningsförvaltningen
Rektor Katarina Ekelund
2023-10-01

Innehåll

1	Vision	3
2	Allmän del	3
2.1	Diskriminering	3
2.2	Trakasserier.....	3
2.3	Kränkande behandling.....	4
3	Organisation	4
4	Enkäter, kartläggning och analys	4
4.1	Riskanalys förskoleklass och grundskola	4
4.1.1	Område.....	4
4.2	Riskanalys fritidshem.....	5
4.2.1	Område.....	5
5	Främjande, förebyggande och åtgärdande arbete	6
5.1	Främjande åtgärder, förskoleklass, grundskolan och fritidshem.....	6
5.2	Förebyggande åtgärder, förskoleklass, grundskolan och fritidshem	7
5.3	Förhindrande åtgärder, förskoleklass, grundskolan och fritidshem	7
6	Diskriminering och trakasserier	9
6.1	Vision.....	9
7	Kränkande behandling	9
7.1	Vad framkom i kartläggningen?	9
7.2	Arbetsgång vid enstaka kränkningar/trakasserier elev/elev	10
7.3	Arbetsgång vid upprepade kränkningar/trakasserier elev/elev	11
7.4	Arbetsgång om upprepade kränkningar/trakasserier elev/elev inte upphör	11
7.5	Arbetsgång där en elev upprepat kränker olika elever	11
7.6	Arbetsgång där elev kränker, trakasserar personal på skolan	12
7.7	Arbetsgång där vuxen diskriminerar, trakasserar eller kränker elev	12
7.8	Att upptäcka och anmäla trakasserier och kränkande behandling	12
8	Vart man ska vända sig	13
9	Årsplan	14
9.2	Vårterminen 2023	15
10	Ordningsregler	16
	Ordningsregler – trygghet, säkerhet och studiero	16

10.1	Konsekvenser om man inte följer skolans ordningsregler:	16
	Konsekvenserna kan ses som en trappa där vi börjar med samtal. Om du förstår vad du gjort fel och börjar följa de regler som gäller så stannar konsekvenserna där. Vid upprepningar eller allvarliga brott mot ordningsreglerna blir konsekvenserna fler. Samtal med skolans personal.....	16
11	Bilagor	18
11.1	Bilaga 1 Lagar och förordningar	18
11.2	Bilaga 2 Anmäla kränkning i DF-respons.....	18
11.2.1	Så här anmäler du en kränkning i DF-respons	18

1 Vision

Vår skola ska präglas av respekt för människors olikheter.

Vår skola ska vara trygg för våra elever/barn och fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

2 Allmän del

2.1 Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling utifrån de sju olika diskrimineringsgrunderna. Det betyder att man negativt särbehandlas och/eller missgynnas.

Direkt diskriminering handlar om förhållningssättet vuxen gentemot barn. Indirekt diskriminering handlar om strukturer och arbetssätt som upplevs kränkande.

Diskrimineringsgrunderna är:

1. Kön
2. Funktionsnedsättning
3. Religion eller trosuppfattning
4. Etnisk tillhörighet
5. Sexuell läggning
6. Könsoverskridande identitet eller uttryck
7. Ålder

2.2 Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

2.3 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns eller elev värdighet. Kränkande handlingar kan vara:

1. Fysiska
2. Verbala
3. Text- och bildburna
4. Psykosociala
5. Materiella

3 Organisation

Kållekärrs skola hade vid höstterminens start 202 inskrivna elever, från förskoleklass till årskurs 5. Skolan har också två fritidsavdelningar med ca 154 barn inskrivna. Personalen är indelad i två arbetslag, fritids och skola. Arbetslagen har möte en gång i veckan och kompetensutveckling. Arbetet med likabehandling är en stående punkt på arbetslagsträffarna. Skolan har ett trygghetsteam som består av fyra personer. Möte hålls varje vecka.

4 Enkäter, kartläggning och analys

4.1 Riskanalys förskoleklass och grundskola

4.1.1 Område

Målbeskrivning:

Alla arbetar medvetet med att alla elever ska känna sig trygga och trivas på skolan. Så fort någon får kännedom om att något inte står rätt till agerar personalen för att lösa situationen.

Åtgärd: All personal i skolan måste hjälpa eleverna att hitta en aktivitet på rasten som känns bra. Vi föreslår att vi erbjuder ett öppet bibliotek på rasterna. Vi kommer att fortsätta med TL- aktiviteterna hela läsåret.

Ansvar:

All personal på skolan genom arbetssättet "alla barn är allas ansvar".

Tidsangivelse:

Läsåret 2023–2024

Uppföljning:

Enkäter och utvärderingar

Budget:

Inom ramen

4.2 Riskanalys fritidshem

4.2.1 Område

Målbeskrivning:

Alla arbetar medvetet med att alla elever ska känna sig trygga och trivas på skolan. Så fort någon får kännedom om att något inte står rätt till agerar personalen för att lösa situationen. Ett mycket stort antal elever tyckte inte att det fanns någon plats där de kände att de kunde vara i lugn och ro. Efter åtgärder från fritidspersonal och elevråd kom det in flera förslag från eleverna om vart de kunde gå både inomhus och utomhus.

Åtgärd: Fritidspersonalen planerar upp verksamheten så att det inte skall vara så många barn i varje rum och fortsätter att påtala för barnen var det finns platser där det finns lugn och ro.

Ansvar:

All personal på skolan genom arbetssättet "alla barn är allas ansvar".

Tidsangivelse:

Läsåret 2023-2024

Uppföljning:

Enkäter och utvärderingar

5 Främjande, förebyggande och åtgärdande arbete

5.1 Främjande åtgärder, förskoleklass, grundskola och fritidshem

Det främjande arbetet är en del av verksamheternas kontinuerliga värdegrundsarbete och det syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt bidra till en skolmiljö där alla elever känner sig trygga och utvecklas. De främjande åtgärderna riktar sig till alla och ska genomföras utan att det föregås av något särskilt problem.

Dessa punkter har vi gått igenom och alla är bra!

Några exempel på vårt främjande arbete på Källekärrens skola är:

- Vi lägger stor vikt vid att skapa goda relationer elev/elev och elev/pedagog samt pedagog/vårdnadshavare.
- Pedagoger ska fortlöpande informera vårdnadshavare om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling.
- Samtal om Årlig plan mot kränkningar och diskriminering när affisch delas ut i alla klasser i september. Klasslärarna informerar eleverna om planen och aktualiserar vad som står på vår affisch om likabehandling vid ett flertal tillfällen under läsåret.
- Återkommande samarbetsövningar i klasser/elevgrupper och regelbundna samtal om värdegrund, likabehandling och förhållningssätt.
- Trygghetsteamet träffas 1 gång/vecka, kartlägger och utvärderar.
- Vi lägger mycket tid på att eleverna ska känna till skolans ordningsregler och rutiner. Fokus är på artighet, eget ansvar och självkontroll. (stolt, snäll, tack, förlåt)
- Elevrådet uppdaterar på höstterminens första möte regler för de lekar och spel som förekommer på skolgården.
- På arbetslagskonferens är det alltid en stående punkt där det diskuteras elevvård utifrån läroplan och Likabehandlingsplanen.
- Vi tränar eleverna i positivt beteende och bemötande. Vi tolererar inte något tråkigt bemötande på skolan.
- Vi har nolltolerans mot skojbråk på skolan! All personal ska stanna upp och uppmana elever som uppträder bråkigt att sluta. Vi blundar inte för något. Alla elever är allas ansvar. Vi ingriper bestämt och konsekvent mot kränkningar och visar vårt tydliga förhållningssätt. Vi reagerar aktivt på nedsättande kommentarer, knuffar, miner, fula ord och förolämpningar som t.ex. via sms och sociala medier.
- Vi påminner elever om att alltid berätta för någon vuxen om de upptäcker någon som är utsatt eller om de själva är det. Detta är inte att skvallra utan att hjälpa.
- Vi är tydliga med att förmedla till elever att vi finns till för dem samt att vi lyssnar på deras bekymmer.

5.2 Förebyggande åtgärder, förskoleklass, grundskola och fritidshem

Det förebyggande arbetet bedrivs systematiskt genom att kartlägga och analysera risken för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det är viktigt att kartlägga hur eleverna uppfattar sin skoldag. Det förebyggande arbetet utgår från identifierade riskområden. Utifrån dessa riskområden bestämmer vi vilka åtgärder som behöver göras för att minska risken för diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Några exempel på vårt förebyggande arbete på Kållekärrs skola är:

- Rastvaktsystem baserat på de riskområden som eleverna märkt ut vid kartläggning (Huset).
- Trygghetsteamet ansvarar för att klasslärare genomför enskilda intervjuer med samtliga elever vid skolstart på höstterminen.
- Trivselenkät genomförs på hösten.
- Vi använder "Huset" två gånger om året för att kartlägga riskområden på skolan.
- Elevärenden har en stående punkt på arbetslagskonferens.
- Observation av elever vid misstanke om otrygghet.
- Mentorerna informerar eleverna om Likabehandlingsplanen och aktualiserar vad som står på affischen om likabehandling ett flertal tillfällen under läsåret.
- Personal gör all gruppindelning, gäller även fasta platser i matsalen.
- Vi har en rastbod som är öppen alla raster.
- Organiserade rastlekar förekommer ledda av elever som är trivselledare måndag till torsdag. Rastpedagoger håller i rastlekar på fredagar.

5.3 Förhindrande åtgärder, förskoleklass, grundskolan och fritidshem

Det åtgärdande arbetet handlar om vilka åtgärder som sätts in på kort och lång sikt för att leda till att diskriminering, trakasserier och kränkningar upphör. Rektor informerar all personal om denna arbetsgång vid läsårets start.

Arbetsgång vid trakasserier och kränkningar mellan elever:

1. Mentor/ansvarig pedagog har det övergripande ansvaret för att enstaka kränkningar upphör.

2. Vid kränkande handlingar har mentor/ansvarig pedagog skyndsamt samtal med inblandade elever. Vid behov tas kontakt med hemmen samt uppföljningssamtal genomförs med berörda elever. Detta ska dokumenteras i vårt digitala system på DF respons under "Kränkande behandling". När detta gjorts kommer det direkt både rektor och huvudman till del. Rektor avgör om ärendet ska vidare till trygghetsteamet.
3. Om kränkande handlingar inte upphör tar rektor kontakt med mentor/ansvarig pedagog och Trygghetsteamet. Trygghetsteamet tar över ärendet och dokumenterar vidare digitalt i DF respons. Trygghetsteamet agerar direkt efter att de får ärendet från rektor. Dessa samtal bryter all verksamhet, så att personal från Trygghetsteamet kan gå ifrån och leda samtalen.
4. Trygghetsteamet har enskilda samtal med alla inblandade elever kring det inträffade samt åtgärder för lösning. Detta dokumenteras digitalt. Samtalen ska vara problemlösande, stärkande och framåtsyftande.
5. Berörda vårdnadshavare kontaktas tidigt i arbetet.
6. Uppföljningssamtal av Trygghetsteamet sker enskilt med alla inblandade elever efter en vecka.
7. Trygghetsteamet fortsätter ha uppföljningssamtal varje vecka under 5 veckors tid, sedan tas en diskussion om ärendet kan avslutas. Hemmen kontaktas när ärendet avslutas.
8. Om inte upprepade trakasserier eller kränkningar upphör genom samtal med trygghetsteamet kallar rektor till skolmöte med vårdnadshavare och handlingsplan upprättas.

Arbetsgång vid diskriminering/trakasserier/kränkning från personal:

Vid kännedom om diskriminering, trakasserier och kränkningar av elev från personal på skolan tar rektor ansvar för att ärendet behandlas, utreds och följs upp. Rektor tar även kontakt med vårdnadshavare samt dokumenterar ärendet och anmäler till huvudmannen.

Arbetsgång vid trakasserier/kränkning från elev mot personal:

Vid kännedom om trakasserier och kränkningar från elev mot personal tar rektor ansvar för att ärendet behandlas, utreds och följs upp. Rektor tar även kontakt med vårdnadshavare samt dokumenterar ärendet och anmäler till huvudmannen. Arbetsmiljölagen träder i kraft. Det är en avvikande händelse i DF respons.

6 Diskriminering och trakasserier

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

6.1 Vision

Målbeskrivning: Vår skola ska präglas av respekt för människors olikheter. Vår skola ska vara trygg för våra elever och fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Åtgärd: Kraftfullt agerande av skolan vid kännedom om diskriminering och trakasserier genom kontakt med vårdnadshavare i samarbete med rektor. Dokumenteras i DF respons.

Ansvar: All personal på skolan arbetar utifrån att alla barn är allas ansvar.

Tidsangivelse: Läsåret 2023–2024

Budget: Inom ramen

7 Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en elevs/barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

7.1 Vad framkom i kartläggningen?

I kartläggningen framkom det att några enstaka elever upplevt sig illa behandlade på sociala medier. Det framkom också att 6,5% anger att de inte pratar med någon om de ser att någon blir illa behandlad på sociala medier. Vissa elever uppmärksammar att det förekommer svordomar på rasterna. Ett antal elever upplever sig otrygga i idrottssalens omklädningsrum. (Huset) Det förekommer fula tacklingar på fotbollsplan. Ett tiotal elever upplever att de ibland inte får vara med på rasten.

Målbeskrivning:

Att alla elever ska känna sig trygga på skolan. Att inga elever blir utsatta för kränkningar. Vi kommer på samma sätt som vi har nolltolerans mot skojbråk så kommer vi ha nolltolerans mot fula ord och svordomar.

Åtgärd:

Vårt värdegrundsarbete handlar om att vara trygghetsskapande och fritt från kränkande och diskriminerande behandling. All personal påtalar direkt om eleven har ett oacceptabelt språkbruk. På grund av att ett antal elever upplever sig otrygga i idrottssalens omklädningsrum har vi bemannat med två personal till största delen av alla idrottslektioner. (Huset) Det är oftast en personal insatt på de äldre elevernas fotbollsplan pga att det förekommit fula tacklingar på fotbollsplan. För att alla skall ha möjlighet till en bra rast har vi TL som erbjuder ett rikt utbud av rastaktiviter.

Om/när någon får vetskap om att en elev blivit kränkt ska detta registreras och dokumenteras skyndsamt i DF Respons.

Ansvar:

Rektor och personal

Tidsangivelse: 2022–2023

Under läsåret

Budget:

Inom ram

7.2 Arbetsgång vid enstaka kränkningar/trakasserier elev/elev

Ansvarsfördelning: berörd lärare

1. Berörd lärare samtalar med inblandade elever.
2. Kontakt med vårdnadshavare sker vid allvarlig kränkning. Detta dokumenteras i vår digitala kränkingsmodul.

7.3 Arbetsgång vid upprepade kränkningar/trakasserier elev/elev

Ansvarsfördelning: trygghetsteamet

1. Samtal med alla i inblandade (utsatt elev, elev/elever som utsätter, ev. medlöpare). Två lärare vid alla samtal, varav en dokumenterar.
2. Föräldrakontakt med alla elevers vårdnadshavare, dokumenteras.
3. Uppföljning med alla inblandade efter cirka en vecka, dokumenteras.

7.4 Arbetsgång om upprepade kränkningar/trakasserier elev/elev inte upphör

Ansvarsfördelning: rektor

1. Elevstödskonferens kring elev/elever som utsätter. Handlingsplan upprättas.
2. Åtgärder utförs.
3. Uppföljning.
4. Polisanmälan, socialtjänstanmälan görs om det framkommer i uppföljningen att kränkningar/trakasserier inte upphört.

7.5 Arbetsgång där en elev upprepat kränker olika elever

Ansvarsfördelning: berörd personal.

1. Diskussion i arbetslaget/berörda pedagoger.
2. Summering av händelser/kränkningar. Dokumentation.
3. Samtal med elev.
4. Samtal med vårdnadshavare.
5. Handlingsplan upprättas.
6. Åtgärder utförs.
7. Uppföljning.

7.6 Arbetsgång där elev kränker, trakasserar personal på skolan

Arbetsmiljölagen träder i kraft vad gäller personalen.

Ansvarsfördelning elev: rektor

1. Elevstödskonferens kring elev/elever som utsätter. Handlingsplan upprättas.
2. Åtgärder utförs.
3. Uppföljning.
4. Polisanmälan, socialtjänstanmälan görs om det framkommer i uppföljningen att kränkningar/trakasserier inte upphört.

7.7 Arbetsgång där vuxen diskriminerar, trakasserar eller kränker elev

Ansvarsfördelning: Rektor

1. Summering om vad som har hänt
2. Samtalar med elev som har blivit diskriminerad, trakasserad eller kränkt
3. Samtalar med vuxen som har diskriminerat, trakasserat eller kränkt elev.
4. Samtal med vårdnadshavare om så behövs
5. Dokumentation
6. Information till förvaltningschef om så behövs
7. Klargörande samtal om så behövs
8. Information till huvudman
9. Uppföljning och eventuella åtgärder om så behövs
10. Vid behov, kopplar rektor in facklig förtroendemans

7.8 Att upptäcka och anmäla trakasserier och kränkande behandling

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare, fritidspedagoger eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten, skyldig att anmäla detta till rektor. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudman.

8 Vart man ska vända sig

Om man anser att ens barn har blivit utsatt för någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

- Rektor Katarina Ekelund 0304 601600
- Mentor/klassföreståndare
- Skolans trygghetsteam
- Kurator Sanna Nordström 0304 695079
- Skolsköterska Maria Olausson 0304 601983

9 Årsplan

9.1 Höstterminen 2023

Augusti/September

- Rektor informerar all personal om skollagen, vårt likabehandlingsarbete samt åtgärderna baserad på trygghetsteamets utvärdering från föregående läsår.
- Uppstartsdagar hösten 2021 med fokus på bland annat lika – olika, artighet och regler och rutiner. FRAMTID- en dag för varje bokstav
- Ordningsregler och Likabehandlingsplanen diskuteras i arbetslagen och revideras i samarbete med elever och skolans föräldraförening. Därefter fastställs årets Likabehandlingsplan. PDK
- Trygghetsteamet ansvarar för att klasslärare gör enskilda intervjuer kring trivsel och trygghet med samtliga elever.
- Affisch om likabehandling delas ut till personal i samtliga verksamheter.
- Klasslärarna informerar eleverna om Likabehandlingsplanen/PDK och aktualiserar vad som står på vår affisch om likabehandling vid varje ny månad under läsåret.
- Rektor informerar alla föräldrar om planens innehåll på föräldramöte samt visar på aktuella åtgärder utifrån föregående läsårs utvärdering.

Oktober

- Kartläggning av riskområden på skolan ("Huset")
- Trygghetsteamet påminner klasslärarna att informera om Likabehandlingsplanen och Trygghetsteamet i samtliga klasser.

November

- Trivselenkät från Tjörns kommun görs i samtliga klasser. Klasslärare är ansvarig för genomförandet.

December

- Trygghetsteamet påminner klasslärarna att informera om Likabehandlingsplanen och Trygghetsteamet i samtliga klasser.

9.2 Vårterminen 2023

Januari

- Trygghetsteamet utvärderar terminen som gått och igenom svar från enkäten i november.
- Arbetslagen informeras sedan om det som Trygghetsteamet kommit fram till.
- Trygghetsteamet påminner klasslärarna att informera om Likabehandlingsplanen och Trygghetsteamet i samtliga klasser.

Februari

- GR:s enkät för alla elever i åk 2 och 5

Mars

- Trygghetsteamet påminner klasslärarna att informera om Likabehandlingsplanen och Trygghetsteamet i samtliga klasser.

April

- Eleverna kartlägger riskområden på skolan ("Huset")
- Vid behov gör vi en mindre enkät i klasserna och på fritids.

Maj

- Föräldrar till blivande förskoleklass elever får information om likabehandlingsplanen på föräldramöte innan deras barn börjar i förskoleklass.
- Rektor redovisar resultat av enkäter för all personal i maj
- Trygghetsteamet påminner klasslärarna att informera om Likabehandlingsplanen och Trygghetsteamet i samtliga klasser.

Juni

- Trygghetsteamet utvärderar resultaten av enkäter och riskområden. Arbetslagen informeras om detta i augusti. Trygghetsteamet börjar revidera likabehandlingsplanen inför kommande läsår. Likabehandlingsplanen färdigställs i augusti i samverkan med elever, pedagoger och föräldrar.

10 Ordningsregler

Ordningsregler – trygghet, säkerhet och studiero

- Nolltolerans mot att kränka någon annan med ord eller handlingar.
- Under skoltid ska du alltid stanna på skolans område.
- Föremål som stör ditt eller andra elevers lärande beslagtar lärare och rektor.
- Du måste ha hjälm om du använder pulka, cykel, sparkcykel/kickbike, inlines, skateboard.

Regler förhållningssätt

- Nolltolerans mot skojbråk
- Du ska använda ett vårdat språk.
- Du ska möta elever och vuxna med respekt och visa hänsyn.
- Mobiltelefon ska vara avstängd eller ljudlös och förvaras i väskan under skoltid och när du är på fritids.

10.1 Konsekvenser om man inte följer skolans ordningsregler:

Konsekvenserna kan ses som en trappa där vi börjar med samtal. Om du förstår vad du gjort fel och börjar följa de regler som gäller så stannar konsekvenserna där. Vid upprepningar eller allvarliga brott mot ordningsreglerna blir konsekvenserna fler.

Samtal med skolans personal.

1. Vid kränkande händelser görs en anmälan i DF-respons och rektor får kännedom. Skolan kontaktar hemmet.
2. Vid händelser som inte upphör kan rektor fatta beslut om att det blir ett trygghetsärende.
3. Om du bryter mot en regel på rasten kan rasten dras in.
4. Om du bryter mot en regel på fritidstid kan din frihet att välja aktiviteter på fritids komma att begränsas.
5. Om du upprepade gånger bryter mot ordningsreglerna kallar rektor dig och dina föräldrar till samtal. Handlingsplan upprättas.
6. Om beteendet inte upphör efter samarbete med hemmet kan en orosanmälan göras till socialtjänsten.

11 Bilagor

11.1 Bilaga 1 Lagar och förordningar

1. Diskrimineringslagen 2008:567

<http://www.notisum.se/Rnp/sls/lag/20080567.htm>

2. Skollagen

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svenskforfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

3. FN:s barnkonvention

<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>

4. Arbetsmiljölagen

<https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/lagar-och-regler-om-arbetsmiljo/arbetsmiljolagen/?hl=arbetsmilj%C3%B6lagen>

5. Socialtjänstlagen

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453/

6. Brottsbalken

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Brottsbalk-1962700_sfs-1962-700/

7. Ordningsregler

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/

11.2 Bilaga 2 Anmäla kränkning i DF-respons

11.2.1 Så här anmäler du en kränkning i DF-respons

Du gör din anmälan via;

Bryggan → Mina verktyg → Anmälan av kränkning - DF-respons.